

ABSTRAKTUMOK (folyamatos feltöltés alatt)

A. GERGELY ANDRÁS	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD, címzetes egyetemi tanár
Intézményi kötődés(ek):	ELTE TÁTK / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	főisk.docens, címz. egy. tan.
Előadás (tervezett) címe:	Küldetés, tudomány, érkezés, társadalom
Előadás alcíme:	I.G.-nak a 70-hez
Az előadás tárgyszavai:	társadalomtudomány; szakrális tér; küldetés
Az előadás összefoglalója	
<p>Korunk és a küldetésség nem harmonizálnak kellően. Többet kell, elszántsággal arányos eredményesség, kért és várt, kelletlen vagy kellemes vállalás, mely a társadalomig is elér. I.G. ezt vállalni képes, teljesíti is, meg is haladja. A tisztelgő üdvözlésen túli értékelmutatás megnevezése lenne az előadás tartalma: ami elvész a küzdelemben, megmarad a példadásban, a konzekvens jelenlétben. Ennek hátoldali („társadalmi tökéleződés”) az van jelen Tőle, ami a tudományokban a kereső érdeklődés, a felfedező lelemény, a kitartó innováció. Példák arra, hogy a méltányos visszajelzés hiányában is értékelmutatás, becsülésre méltó habitus, amit I.G. tartósít, példáz...</p>	

BAGDI TÍMEA	
Legfontosabb tudományos címe(i)	teológus, kultúratörténész, szociális munkás
Intézményi kötődés(ek):	MET, WJLF / Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	megbízott oktató
Előadás (tervezett) címe:	„...Uram, nincs emberem...”
Előadás alcíme:	A szolidaritás gyakorlása és felmutatása ma
Az előadás tárgyszavai:	irgalom; társadalom; szolidaritás
Az előadás összefoglalója	
<p>Jól ismerjük a 38 éve beteg ember történetét a Bibliában, aki a gyógyító vízhez képtelen eljutni, pedig a partján fekszik. Mérheterlenül elárult, nyomorult helyzet. Sokan ma is ilyen helyzetben vannak a társadalomban. Ez történik legtöbbször a sérülékeny közösségekkel; nincs emberük, ők maguk sem léteznek, nem láthatóak, nincs hátszáguk, amire támaszkodhatnának, ami megtartaná őket.</p> <p>Ezen helyzet változtatására, erre a munkára teszi fel mindenét az az ember, aki elköteleződik a másikkal való szolidaritásban; a gyenge, a kisebb, az elesett melletti kiállásban.</p> <p>Nem lehet más út, mint a szolidaritás, az irgalom felmutatása a világban. Azt is meg merem kockáztatni, hogy a kereszténység jövője múlik ezen. A Krisztus felmutatása – melyet az irgalmasság kifejezésével tehetünk meg – a kulcs ahhoz, hogy az ember méltóságát minden helyzetben meg tudja őrizni.</p> <p>Az irgalom parancsa, az irgalmas cselekedet mintája az Örökkévalótól származik, aki példát mutatott ennek megcselekvésére.</p> <p>Szemünk felnyitása egyre sürgetőbb, hogy az ilyen helyzetben lévőket lássuk meg!</p>	
The title and abstract of the lecture in English	
<p>We are aware of the story of a man in the Bible who has been ill for 38 years and who is unable to reach the healing water, even though he is lying on its shore. He is in an immensely abandoned, miserable situation. Many are still in this situation in our society today. This</p>	

happens most often with vulnerable communities; they have no man, they themselves do not exist, they are not visible, they have no community to rely on that would keep them.

To change this situation, everything is committed to this work by the one who is devoted through solidarity towards others to change this situation through this work to stand by the weak, the small, and the fallen.

There is no better way than to show solidarity, to show mercy in this world. I also dare to say that the future of Christianity depends on this. The presentation of Christ, what we can do by expressing mercy, is the key to preserving one's dignity in all situations.

The commandment of mercy, the pattern of the act of mercy, comes from the Everlasting, who set us an example.

It is more and more urgent that we open our eyes to see those in such a situation!

BÁNLAKY PÁL	
Legfontosabb tudományos címe(i)	CSc
Intézményi kötődések(ek):	MET / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	főiskolai tanár (nyugdíjas)
Előadás (tervezett) címe:	Adalék a neolit forradalom történetéhez
Előadás alcíme:	A neolit forradalom hatása az ökoszisztémára
Az előadás tárgyszavai:	történelem; neolit forradalom; ökoszisztéma
Az előadás összefoglalója	
A lényeg: a neolit forradalom (egyreszerzők szerint mezőgazdasági forradalomnak nevezik) alapvetően megváltoztatja az emberi tevékenység jellegét. Az addigi vadászó-gyűjtögető élelemszerzést feváltja a <i>termelés</i> . Ezzel elkezdődik az emberi tevékenységgel történő <i>természet-átalakítás</i> . („Az ember uralma a természet felett.”) És ez felborítja az ökoszisztéma egyensúlyát, a homeosztázist. Elkezdődik a „természet kizsákmányolása”: az ember szisztematikusan kezdi kiaknázni – felélni – a meg nem újuló, és természetesen véges mennyiségben meglévő természeti erőforrásokat. Máig, még hozzá gyorsuló ütemben, ezt teszi. Kérdés, mi lesz ennek a vége?	

BOGNÁR LÁSZLÓ	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődés(ek):	ME, WJLF / Miskolc, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	egyetemi docens
Előadás (tervezett) címe:	Elesettek Vertov és Kaufman 1920-as évekbeli filmjeiben
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	hátrányos helyzetűek; Vertov és Kaufman; filmstílus
Az előadás összefoglalója	
Az elesettek (koldusok, hajléktalanok, nyomorgó gyermekek, utcalányok, fogyatékkal élők, szenvedélybetegek) megjelennek Kaufman és Vertov filmjeiben. (Ebben az időszakban mind fekete-fehér, némafilm.) Egyikük sem „kozmetikázza”, torzítja, csonkítja a korabeli városi élet és társadalom képét. Vertov több filmjének Kaufman az operátora, mégis Kaufman saját rendezésű filmjeit más vizuális és narratív viszonyulásmód jellemzi a hátrányos helyzetűekhez, mint Vertovéit. A különbség a következő szempontok szerint ragadható meg: A közösségi életbe, a város mindennapjaiba illesztik ezeknek az embereknek az ábrázolását vagy elszigetelten mutatják be őket? Kirekesztő, lefokozó ábrázolásra nem találtam példát.	

Interaktív (avagy beavatkozó, kezdeményező) kamerával veszik fel őket vagy „rejtőzködő” „érzékeltetetlen” kamerával? Megjelennek-e a filmben olyan társadalmi, politikai törekvések, amelyek ez emberek helyzetének a megváltoztatására irányulnak? Szolidáris vagy antiszolidáris a film kamerája (vizualitása)?

The title and abstract of the lecture in English

Disadvantaged people in Vertov's and Kaufman's films from the 1920s

In Kaufman's and Vertov's films (in this period, these are all black and white, silent films), the underprivileged (beggars, the homeless, penniless children, prostitutes, the disabled, people with addiction) are represented. Neither of them "cosmeticises", distorts or mutilates the image of contemporary urban life and society. Kaufman is the cinematographer of many of Vertov's films, yet the films directed by Kaufman are characterised by a different visual and narrative approach to the needy than Vertov's ones. The difference can be captured in the following aspects. Are the portrayals of these people integrated into community life, into the everyday life of the city, or are they presented in isolation? I could not find any examples of exclusionary, demeaning portrayals. Are they shot with an interactive (or intrusive, proactive) camera or with a "hidden" "undetected" one? Do social and political efforts to change the situation of people appear in the film? Is the „camera” (visuality) of the film solidary or antisolidary?

BORBÉLY-PECZE TIBOR BORS

Legfontosabb tudományos címe(i)	habil. PhD.
Intézményi kötődés(ek):	WJLF (ELTE, SE meghívott előadó) / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	habil. egyetemi docens
Előadás (tervezett) címe:	Munkaerőpiac, életpályák átalakulása a XX. századtól a XXI. század irányába, és hatása a pályaismeretre
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	munkaerőpiac; életpályák; pályaismeret; karrier

Az előadás összefoglalója

Donald Super még atipikusként írta el azokat az életpályákat, amelyeket megszakítások tarkítottak, így nem érvényesült bennük a linearitás. A modern társadalmak munkapiacain már előtérbe került a platform, projekt munka és a foglalkozások tartalma is folyamatos átalakuláson megy keresztül, miközben szakmák tűnnek el és újabbak alakulnak ki szinte a semmiből. Ebben az előadásban a foglalkozások klasszikus leírásától (ISCO, FEOR) eljutunk a kompetenciaalapú (ESCO) és öntanuló rendszerek (CEDEFOP OVATE) bemutatásáig.

The title and abstract of the lecture in English

The labour market, the transformation of careers from the 20th to the 21st century and the impact on career knowledge

Donald Super described careers that were interspersed with interruptions as an atypical, The 20th century male careers were linear. The world of work has been changed a lot since the 1980's. In the labour markets of modern societies the platform work. project based work and gig economy have come to the fore and content of occupations are constantly changing, while professions disappear and new ones emerge almost from nowhere. In this presentation, we will move from the classical description of occupations (ISCO, FEOR) to the introduction of competency-based (ESCO) and self-learning systems (CEDEFOP OVATE).

BRETTNER ZOLTÁN

Legfontosabb tudományos	PhD
-------------------------	-----

címe(i)	
Intézményi kötődés(ek):	PTE / Pécs
Beosztás, alkalmazás:	egyetemi docens
Előadás (tervezett) címe:	Madarakról
Előadás alcíme:	Iványi Gábor az Országgyűlésben
Az előadás tárgyszavai:	szavak; Országgyűlés; igazság
Az előadás összefoglalója	
Egy mondásból indulok ki: „Fiecare pasăre pe limba ei piere” („Minden madárnak saját nyelve a veszte” - román). Iványi Gábor ismeri a madarak nyelvét. A Magyar Országgyűlésben elhangzott felszólalásai alapján ezt a kijelentést bizonyítottnak veszem.	
The title and abstract of the lecture in English	
<i>About Birds</i>	
The Romanian saying is this „Fiecare pasăre pe limba ei piere” – „Every bird dies on its tongue”. Iványi Gábor knows the language of the birds. This is easily demonstrated when analysing his speeches in the Hungarian Parliament.	

BUKOVICS ISTVÁN	
Legfontosabb tudományos címe(i)	DSc
Intézményi kötődés(ek):	WJLF, NKE / Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	professzor emeritusz
Előadás (tervezett) címe:	A pandémia újszerű kockázatelemzése
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	nemkívánatos főesemény; kockázati helyszín; kockázati ágens
Az előadás összefoglalója	
A téma feldolgozásának újszerűsége abban áll, hogy nemcsak a kockázati eseményt lehet teljes elbírálásban részesíteni ezzel a logikai módszerrel, hanem a helyszínt és az azzal kapcsolatba került személyt is.	
The title and abstract of the lecture in English	
The novelty of the processing of the topic is that not only the risk event can be fully evaluated with this logical method, but also the site and the people in contact.	

CZÖVEK TAMÁS	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődés(ek):	WJLF, PTF / Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	főiskolai docens
Előadás (tervezett) címe:	„Íme, az ember olyan lett, mint miközülünk egy: tudja, mi a jó, és mi a rossz”
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	liberális; bűn; kereszténység; Gn 3,22
Az előadás összefoglalója	
Az előadás a Gn 3,22 különféle értelmezéseit ismerteti, mielőtt rátérne Isten megállapításának következményeire: mit jelent, hogy az ember tudja, mi a jó és mi a rossz. A teológiai értelmezést annak szemléltetése fogja követni, miként van jelen a jó és rossz tudása a mai magyar társadalomban és egyházban, ill. Iványi Gábor munkásságában.	

The title and abstract of the lecture in English

„See, humankind has become like one of us, knowing good and evil.”

This lecture will review different interpretations of Gen 3,22 before discussing the consequences of the divine statement: what it means that „humankind has become like one of us, knowing good and evil.” After the theological interpretation it will be shown how knowing good and evil is present in contemporary Hungarian society and church life as well as in Gábor Iványi’s endeavour and activity.

DÉSI JÁNOS

Legfontosabb tudományos címe(i)	ÁIF
Intézményi kötődés(ek):	USHMM, Klubrádió / Washington D. C., Budapest
Beosztás, alkalmazás:	újságíró
Előadás (tervezett) címe:	A kárpátaljai holokauszt mai emlékezete
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	holokauszt; oral history; kisebbségben

Az előadás összefoglalója

A United States Holocaust Memorial Museummal évek óta készítünk oral history interjúkat olyan emberekkel, akiknek van még személyes emléke a zsidókkal való együttélésekről. Az un bystanderekkel készült száznál is több beszélgetésből próbáltuk összeállítani, miként emlékeznek ma az emberek a rég eltűnt zsidókra. Ukránokkal, ruszinokkal és magyarokkal is készültek beszélgetések. A magyarok többsége szerint, itt mindenkit értek repressziók, a zsidókat kicsit előbb és kész. Az ukránok a zsidóhoz való viszonyt gyakran összekötik a magyar supremáciához való viszonyukkal. Bár számtalanszor elhangzott, hogy a zsidók”jó emberek voltak” az előítéletek sok szempontból még ma is élnek.

The title and abstract of the lecture in English***Collective Consciousness, Individual Forgetting***

The aim of my presentation is to display but one example of the wide variety of possible applications of bystander eyewitness oral history interviews produced at the United States Holocaust Memorial Museum (USHMM).

“They suffered, and so did we” is an oft-repeated refrain in our interviews. The narrative of the genocide of European Jewry in Zakarpattia is shaped by both the near-total absence of Jews (most of the survivors emigrated at some point after the war) and by the strong censorship experienced for half a century under communism. This narrative is further complicated by the dynamics between local ethnic groups. Some Ukrainian interviewees view their Hungarian compatriots as linked to their pre-war oppressors, while many among the ethnic Hungarian minority were affected by the Soviet regime’s persecution.

Many interviewees equivocate between the extermination of the Jews and other instances of state-sponsored mass violence experienced under Soviet rule. We hear a version of the following sentiment with uncomfortable frequency in these interviews: “at least the children should not have been burned in the ovens”. How do these different communities of witnesses reflect on the genocide?

EISEN, GEORGE

Legfontosabb tudományos címe(i)	Professor & Author
Intézményi kötődés(ek):	Salisbury University, Global Education Consulting / Laurel, Delaware, USA

Beosztás, alkalmazás:	
Előadás (tervezett) címe:	Can We Forget the Holocaust?
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	Collective Memory; Learning from the Past; A Disappearing Generation
Az előadás összefoglalója	
The title and abstract of the lecture in English	
<p>The last remnants of the Holocaust survivors are slowly fading into the mist of history. Will their painful stories will fade away with them? Recent studies found that young people, members of the new upcoming generation, is less and less interested in or know about this tragic episode of human history.</p> <p>The question as to will the memory of the Holocaust fade with them is a pertinent one, indeed. But, then, it's also likely that this tragic lesson of history, and the knowledge of it, that we tried transmit to this new generation become the sole domain of scholarly inquiry? Exoteric and narrow? Or will it turn into a mere footnote, just like other genocides since Biblical times, of history?</p> <p>These are metaphysical questions that this is a crucial time to ponder about.</p>	

EÖRSI LÁSZLÓ	
Legfontosabb tudományos címe(i)	Professor & Author
Intézményi kötődés(ek):	WJLF, 1956-os Intézet Alapítvány / Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	Tud. munkatárs
Előadás (tervezett) címe:	„Csak a legsúlyosabb büntetés áll arányban...”
Előadás alcíme:	1956 kivégzettjei
Az előadás tárgyszavai:	megtorlás; mártíromság; mítoszok
Az előadás összefoglalója	
<p>Az 1956-ot követő példátlanul irgalmatlan megtorlással kapcsolatban még mindig a mítoszok uralják a köztudatot, amelyet számos történész újól is gerjeszt. A retorzióval járó peres eljárások ugyanis – ellentétben a klasszikus sztálinista időszakhoz – már egyáltalán nem tartalmaztak koholt elemeket. Immár nem kikényszerített és légbőlkapott vallomások, hanem a kíméletlen paragrafusok és az ostoba ítélezés idézte elő a tragédiákat.</p> <p>Számos esetben nem könnyű eldönteni ki számít „ötvenhatos” kivégzettnek; megítélésem szerint 230 fő jöhet számításba. Közülük távolról sem mindenki tekinthető mártírnak, sőt mintegy 40 kivégzett tevékenységével kifejezetten rontott 1956 presztízsén.</p> <p>Ezzel a jelenséggel máig nem tud mit kezdeni a történetírás. A róluk megjelent opusok többsége nem csekélyebb elfogultságról tesz tanúbizonyságot, mint a rendszerváltás előttiék. A rendszerváltás után 30 évvel már helyreállhatna az egyensúly.</p>	

FORCZEK ÁKOS	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődés(ek):	ELTE BTK Filozófiai Intézet / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	tanársegéd
Előadás (tervezett) címe:	A Lukács-tanítványok, az emberi jogok és a MET
Előadás alcíme:	

Az előadás tárgyszavai:	„marxista reneszánsz”; emberi jogi eszme; MET
Az előadás összefoglalója	
<p>Iványi Gábor egy 1999-ben írott cikkében megemlíti, hogy a Magyarországi Metodista Egyház 1973-as belső meghasonlása távoli összefüggésben van az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet 1972/73-ban meginduló tárgyalássorozatával. A pártvezetés ugyanis az emberi jogi eszmében – a helsinki konferencia főtémájában – megbúvó „veszélyeket” az ideológiai kontroll fokozásával próbálta elhárítani. Arra törekedett tehát, hogy növelje a vallási közösségek feletti befolyását is: ezért támogatta az MME mandátumát vesztett, megosztó szuperintendensének hivatalban maradását.</p> <p>A narratíva bizonyára leegyszerűsítő. Az ÁEH beavatkozását olyan ideológiai tisztogatások kontextusában érdemes elhelyezni, amelyek nem vezethetők vissza a helsinki folyamatra: mindenekelőtt a ’73-as „filozófusperre” gondolk. Mindazonáltal az emberi jogi eszme a filozófusperben elmarasztalt „jobboldali revizionisták” számára is egyre fontosabbá vált, s végül a ’81-ben meginduló <i>Beszélő</i> (így lényegében az egész „második nyilvánosság”) integratív ereje lett. Pedig a Lukács-iskola – egyáltalán a politikai és az emberi emancipáció között éles különbséget tevő, ezért <i>nem</i> jogközpontú marxista filozófiai hagyomány – mélyen idegenkedik az emberi jogi eszmétől. Mégis: az eszméhez vezető hosszú út a fiatal Marx iránti „reneszánsz marxista” (lukácsista) érdeklődés felébredésével vette kezdetét.</p> <p>Előadásomban ezt az utat fogom röviden bemutatni. Felvázolom a ’60-70-es évek marxista filozófiai gondolkodását meghatározó – demarxizáló – tendenciákat, azt a folyamatot tehát, amelynek végén Iványi Gáborral egy társaságban látjuk pl. Kis Jánost és Bence Györgyöt is a <i>Beszélő</i> alapítását fontolgató 1980. nov. 30-ai összejeövetelen.</p>	
The title and abstract of the lecture in English	
<p><i>Lukács’s Pupils, Human Rights, and the Hungarian Evangelical Fellowship</i></p> <p>According to one of Gábor Iványi’s articles there is a remote connection between the split within the Hungarian Methodist Church in 1973, and the so-called Helsinki Process started in the same year: in order to avert the „danger” posed by the human right idea (the main theme of the CSCE), the Party leadership tried to tighten the ideological control in Hungary and to gain more influence over churches, too. That is why it intervened in the internal affairs of the Methodist Church. In fact, this intervention of the State Office for Church Affairs might be interpreted in a broader context of ideological purges which cannot be traced back to the Helsinki Conference: first of all, we have to mention the so-called Philosopher’s Trial in 1973. In my talk I will concentrate on the main tendencies in the thinking of the Marxist intellectuals denounced in the Philosopher’s Trial. I will sketch the long process of their breaking with the Marxist tradition and shed light on the “human rights turn” in the “second public sphere” of the democratic opposition of the 1970’s – a turn which enabled a diverse and vital collaboration of people of very different backgrounds like János Kis, György Bence or Gábor Iványi.</p>	

FORRAI JUDIT	
Legfontosabb tudományos címe(i)	DSc
Intézményi kötődés(ek):	WJLF, Semmelweis Egyetem / Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	egy. tanár
Előadás (tervezett) címe:	Egy lehetséges női karrier
Előadás alcíme:	Intézményi felügyeletből más fegyelmező rendszerbe jutás
Az előadás tárgyszavai:	család nélkül; megélhetés; prostitúció
Az előadás összefoglalója	

A 19. század utolsó harmadában a magyarországi városi lakosság száma hirtelen emelkedett a természetes demográfiai növekedésen túl az iparosodás, a gazdasági fellendülés hatására. A lakosok száma a városokban szaporodott meg az országon belüli migráció következtében, faluról a városba tódultak az emberek új munkalehetőségek miatt. Először az építkezésekhez és gyári munkákhoz a férfiak, majd őket követték a nők vándorlása a városokba. Számptalan új kapcsolat szövődött a városi megnövekedett lakosok között, aminek hatására az akkor még divatos házasságon kívül született gyerekek a törvénytelen gyerek kategóriába került, ami a társadalom részéről egy negatív értékítélet volt. Kevésnek tűnt a különböző felekezeti karitatív szervezet, így az ellátásukat a felelős jóléti állam lassan átvette, s megalapította az állami lelencházakat. Az intézetekben brutális visszaélések történtek: kegyetlen büntetések, a szexuális visszaélések, „véletlen” gyilkosságok. Az intézeti mortalitások száma országosan magas volt (15–45%), de a gyerekkori betegségek és a fogyatékoság is halmozottan hozzájárult sok gyerekhalálhoz. 15 éves korukban megszűnt az állami gondoskodás, s a lányoknak szinte egyenes út vezetett a prostitúcióhoz, ami szintén egy erősen fegyelmező ipar a maga sajátságaival, kötöttségeivel. Bármilyen szabálytalanság esetén toloncházba találhatták magukat. Aki viszont ki akart kerülni a prostitúcióból az un. Magdolna-otthonba került, ahol kemény munkára fogták. Ezek a fegyelmező intézmények szinte megkerülhetetlenek voltak a család nélküli fiatal lányok számára.

The title and abstract of the lecture in English

In the last third of the 19th century the number of Hungary's urban population mounted dramatically by the natural demographic procedures and the additional impact of industrialisation. All towns overcrowded the in-country migration since rural people flooded the urban areas following the demand of the labour market. Males moved first to the construction industry and new factories and females followed them subsequently. In the emerging urban environment, novel social relationships were created, which stigmatised and criminalised the former tolerated extramarital newborns as outlaws of the society. Charity services of religious organisations turned out to be insufficient, thus caring for these babies was taken over by the Welfare State institutions in the new established foundling hospitals. There were brutal abuses in these facilities: cruel punishments, sexual harrasments and “accidental” death cases. Mortality rates in these facilities were extremely high (15-45%) nationwide, nevertheless paediatric diseases and disabilities contributed substantially to the passing away of many children. State care ended by the age of 15 years. Girls were pushed directly to the prostitution, which was a strong disciplined “industry” with its specialities and obligations. Any ill behaviour paved the way to the workhouses. Those who wanted to leave the prostitution had to change to the so-called Madleine Home where they were burdened with hard physical working. These correction facilities were unavoidable for all young girls without traditional family background.

FROJIMOVICS KINGA	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődés(ek):	Vienna Wiesenthal Institute for Holocaust Studies (VWI) / Vienna, Austria
Beosztás, alkalmazás:	Project vezető
Előadás (tervezett) címe:	Magyar zsidó deportáltak vallási élete a bécsi és Bécs környéki családi munkatáborokban 1944/45-ben
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	Holocaust; vallási élet; mindennapi élet
Az előadás összefoglalója	

1944 nyarán 15 ezer magyarországi zsidó érkezett különböző délföldi gettókból a Bécs melletti Strasshofba. A deportáltak jellemzően két-három generációs csonkacsaládok voltak: anyák a gyerekeikkel és idős rokonaikkal. A munkaképes korú férfiak túlnyomó többsége ekkoriban a magyar hadseregben teljesített munkaszolgálatot, egy részük már nem is élt.

A Strasshofba deportáltak Bécsben és környékén lettek szétszórva kisebb-nagyobb csoportokban különböző mezőgazdasági és ipari létesítményekbe kényszermunkára. A munkatáborokban speciális családi táborokban éltek. A sokszor egy, vagy néhány szomszédos településről való családok együtt tudtak tehát maradni, és ez a vallásgyakorlatra is komoly hatással volt. Míg a klasszikus koncentrációs- és munkatáborokban az esetek túlnyomó többségében a vallási élet megnyilvánulásai egyéni vagy nagyon szűk családi körre koncentráálódtak, a strasshofi deportáltak a családi munkatáborokban bizonyos fokig közösségként is tudtak működni. Ez egyben azt is jelentette, hogy a hagyományos magyarországi zsidó felekezeti megosztottság, leginkább az orthodox-neológ ellentét a munkatáborok mindennapjaiban is jól érzékelhetően jelen volt.

Előadásomban két, egymással szorosan összefonódó témára fogok fókuszálni: a deportáltak mindennapi életének vallási aspektusaira, illetve az orthodox-neológ ellentét megnyilvánulási formáira a deportálás mindennapjai során.

The title and abstract of the lecture in English

The religious life of Hungarian Jewish deportees in the family labour camps in Vienna and its vicinity in 1944/45

GADÓ JÁNOS

Legfontosabb tudományos címe(i)	egyetemi diploma
Intézményi kötődés(ek):	Szombat folyóirat / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	szerkesztő
Előadás (tervezett) címe:	Old school antiszemitizmus, new school anticionizmus
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	antiszemitizmus; anticionizmus; Izrael

Az előadás összefoglalója

Nyugat-Európában a Holokauszt tudatosság és önvizsgálat az új típusú anticionizmussal társul, Magyarországon és K-Európában a régi stílusú nacionalizmusnémi régi stílusú antiszemitizmussal és – furcsa módon – erős Izrael-pártisággal jár együtt. Ennek okait próbálom feltárni az előadásban.

The title and abstract of the lecture in English

In the progressive West the good Jew is one who espouses multiculturalism and keeps his/her distance toward the traditional notions of Jewish nation and religion. In traditional Central-Europe the good Jew is someone who espouses the traditional notions of nation and religion and rejects multiculturalism. To put it very bluntly: in Western Europe multicultural Jews are the good guys and Zionist Jews are the bad guys, in Central-Eastern Europe multicultural Jews (like George Soros) are the bad guys and religious/nationalist Jews are the good guys (providing that these good Jews don't oppose strongly the Holocaust discourse of the government.)

GÁSPÁR CSABA LÁSZLÓ

Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődések(ek):	WJLF / Budapest

Beosztás, alkalmazás:	
Előadás (tervezett) címe:	Naplójegyzetek
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	teológia; filozófia; oktatás
Az előadás összefoglalója	
Részletek egy egyetemi oktató naplójából	

GÖNCZ ZOLTÁN	
Legfontosabb tudományos címe(i)	főiskolai diploma
Intézményi kötődés(ek):	WJLF / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	
Előadás (tervezett) címe:	J. S. Bach: antiszemita vagy talmudszakértő?
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	zenetörténet; antiszemitizmus; zsidó hagyományok
Az előadás összefoglalója	
<p>Lauren Belfer „<i>És a tűz után</i>” (<i>And After the Fire</i>) című fikciós regényében 1945 után egy addig ismeretlen, zsidógyűlölő szöveget feldolgozó Bach-kantáta kéziratára bukkannak. A regénynek ez a vonatkozása fikció ugyan, de Bach könyvtárában egykor ténylegesen ott volt Luther hírhedt írása: „<i>A zsidókról és hazugságaikról</i>” (<i>Von den Juden und ihren Lügen</i>). Elképzelhető, hogy Bach osztotta a reformer vezető antiszemita nézeteit?</p>	
The title and abstract of the lecture in English	
<p><i>J. S. Bach: Antisemite or Talmud Expert?</i></p> <p>In Lauren Belfer’s fiction “<i>And After the Fire</i>” the manuscript of an until then unknown Bach cantata with an antisemitic text adaptation is found after 1945. Even though this part of the story is indeed fiction, we know for a fact that Bach’s library once contained Luther’s notorious essay “<i>On the Jews and Their Lies</i>” (<i>Von den Juden und ihren Lügen</i>). Is it possible that Bach shared the antisemitic views of the known reformer?</p>	

HASKÓ LÁSZLÓ	
Legfontosabb tudományos címe(i)	Dr.
Intézményi kötődések(ek):	WJLF / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	
Előadás (tervezett) címe:	A COVID-19 járvány kezelésének bioetikai problémái Magyarországon
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	COVID; bioetika; dopping; nacionalizmus
Az előadás összefoglalója	

HORVÁTH ALADÁR ÉS CSALÁDJA	
Legfontosabb tudományos címe(i)	Az archaikus romani folklórtudományok doktora
Intézményi kötődések(ek):	MET, RPA, MRPE / Budapest, Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	néptanító

Előadás (tervezett) címe:	“Hozd el Isten, azt a napot!”
Előadás alcíme:	Szeretünk, Gábor!
Az előadás tárgyszavai:	romafolk; keservesek és frissek
Az előadás összefoglalója	
A családom egy dalcsokkal kíván kedveskedni Gábornak.	

HUBAI PÉTER	
Legfontosabb tudományos címe(i)	CSc
Intézményi kötődés(ek):	WJLF, Vallástudományi Intézet / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	igazgató, egyetemi tanár
Előadás (tervezett) címe:	Részeg elefántok a lóversenypályán
Előadás alcíme:	Az első pogrom volt-e az első?
Az előadás tárgyszavai:	Philopator; Alexandria; pogrom
Az előadás összefoglalója	
<p>A Makkabeusok Harmadik Könyve beszéli el, hogy IV. Ptolemaios, más néven Philopator, Egyiptom királya a Raphia melletti győztes csata (Kr.e. 217) után hogyan szégyenül meg a jeruzsálemi templom előtt, s hazatérvén bosszút akar állni Alexandria, később egész Egyiptom zsidóságán. A harci elefántok által halálra tiportatandó zsidók azonban háromszor is megmenekülnek mennyei segítséggel, s erről évente örömmünneppel emlékeznek meg. Az előadás ezt az elbeszélést megkísérli mind történetileg, mind teológiaiilag értelmezni.</p>	

IVÁNYI-PAPP MÓNIKA	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD des.
Intézményi kötődések(ek):	MET, WJLF / Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	főiskolai tanár
Előadás (tervezett) címe:	Zene – hatalom – szépség – liturgia
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	anglikanizmus; 18. század; metodizmus
Az előadás összefoglalója	
<p>A zene hatásáról, „működési elvéről” a még nem materializált időkben egyértelmű, a szellemi világ jellemzőjét hordozó dologként tekintettek. A természeti jelenségek együttállásainak leképezését, a megfoghatatlan, láthatatlan szakralitás láthatóvá nem, de hallhatóvá tételét ismerték fel benne. Az ókori, később középkori traktátusok, eszmefuttatások a muzsikát a spirituális létből eredendőnek érzékelik, s akképpen is bánnak vele, a „színtiszta” zene mindig is Isten jelenlétét, a Kozmosz hatalmát szimbolizálja. A liturgia rangja és helye így egyértelmű volt.</p> <p>A természettudományos felfedezések előretörésével, a megismerés mérhető tényerésével, a személyes individuum erősödésével, a zenei áramlatok keveredésével, valamint az egyén autonómiájának hatalmi pozíciójával (legitimen akár még a szakrális zenéből is válogathat) sok minden más arculatot kapott. A „Szabadság, egyenlőség, testvériség” szép jelmondatának eszméje a szakralist is „per tu”-ként kezdi el kezelni, aminek következtében a templomok kisebbednek, az ego növekedhet és egyre inkább a mikroszkopikus megfigyelés, szétszedés, kísérletezés kultikus világába értünk.</p> <p>A 18. századi methodista mozgalmak istentiszteletei a templomokból, a beénekelte szent terekből a nyílt terekre való „kiszorulásával” a fizikai „tágulás” mellett – mint a jól ismert</p>	

Mantegna Jézusának festményén – bizonyos tömörülések, „rövidülések” jönnek létre a liturgiában is. Azonban a perspektíva valójában csak a térérzetét kelti bennünk azzal, hogy a hozzánk közelebbi dolgok nagyobbak, a távoliak kisebbnek tűnnek. A zenei perspektíva megváltozása mit jelent a 18. századi anglikán párhuzamú metodista liturgiában?

JAKAB ATTILA	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődés(ek):	HDKE, WJLF / Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	történész
Előadás (tervezett) címe:	Üldözöttből üldöző
Előadás alcíme:	A hódító kereszténység a III.-IV. században
Az előadás tárgyszavai:	keresztényüldözés; államvallás; hitviták
Az előadás összefoglalója	
<p>A III. sz. közepén, a római birodalmat sújtó válsághelyzet közepette, a politikai hatalom a hagyományos vallás megújításával akart társadalmi kohéziót elérni. Az eredmény egy két hullámban zajló, és mintegy egy évtizedig tartó, módszeres keresztényüldözés lett. Az egyház konszolidált intézményrendszerrel került ki a küzdelemből. A püspöki hatalom megerősödött. A következő évtizedekben az egyház és a politikai hatalom megtanult együtt élni. Diocletianus császár a régi recept szerint képzelte el a birodalom megújítását. Módszeres keresztényüldözést indított, de nem bírt el az Egyházzal. Constantinus paradigmát váltott: hatalmát a kereszténységre alapozta. Elkezdődött az Egyház belesimulása a birodalmi hatalmi rendszerbe, ami a császári hatalom teológiai indoklását is magával hozta. Lassan-lassan egyre rosszabb lett pogánynak és zsidónak lenni. A hitvitákba a hatalom is bekapcsolódott, ami a hatalom kereszténységétől eltérő keresztény irányzatok üldözését eredményezte. Amikor pedig a kereszténység lett a római birodalom vallása, új korszak kezdődött.</p>	
The title and abstract of the lecture in English	
<p><i>From persecuted to persecutor. The conqueror Christianity in the 3rd and 4th centuries</i></p> <p>In the middle of the 3rd century, in the midst of the crisis afflicting the Roman Empire, the political authorities sought to achieve the social cohesion through the renewal of traditional religion. The result was a systematic persecution of Christians in two waves that lasted for about a decade. The Church emerged from the struggle with a consolidated institutional system. The power of the bishops was strengthened. In the following decades, the Church and the political power learned to live together. The Emperor Diocletian envisioned a renewal of the empire according to the old recipe. He launched a methodical persecution of Christians, but he failed to overcome the Church. Constantine changed the paradigm: he based his power on Christianity. The Church began to be assimilated into the imperial power structure, which also brought with it a theological justification for imperial power. Gradually, it became worse and worse to be a pagan or Jew. The power also became involved in the religious controversies, which led to the persecution of Christian tendencies that differed from the Christianity of the power. And when Christianity became the religion of the Roman Empire, a new era began.</p>	

KAMARÁS ISTVÁN OJD	
Legfontosabb tudományos címe(i)	DSc
Intézményi kötődés(ek):	EHE Evangélikus Hittudományi Egyetem / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	óraadó

Előadás (tervezett) címe:	Az egyházközség mint közösség
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	egyházszociológia; egyházközség; egyházak
Az előadás összefoglalója	
Esettanulmányok és gyülekezeti honlapok elemzése alapján azt vizsgáltam, hogy mennyiben élő közösség egy katolikus, református és evangélikus egyházközség hazánkban, a liturgián és a rutin szolgáltatásokon kívül milyen közösségi tevékenységek vannak.	
The title and abstract of the lecture in English	
<i>The parish as a community</i>	
On the basis of case studies and analysis of homepages was investigated to what extent is a Catholic, Reformed and Lutheran parish a living community in Hungary. What sort of communal activities can be found beyond the liturgy and the practised services?	

KARÁDY VIKTOR	
Legfontosabb tudományos címe(i)	diploma
Intézményi kötődés(ek):	CEU, WJLF / Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	nyugdíjas egyet. tanár
Előadás (tervezett) címe:	Vallás-sajátos szakválasztási trendek a dualista kor elitképzésében
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	szakválasztás; főiskolázás; dualizmus
Az előadás összefoglalója	
A korszak nem könnyen mozgósítható egyetemi és főiskolai beiskolázási statisztikáiból kiolvasható a diákság felekezeti összetételének történelmi alakulása 1773 és 1913 között. Ezeknek elemzéséből levezethető a különböző felekezeti elitök mobilitási vagy önreprodukciós stratégiáinak alakulása a vizsgált korban. Ez részben megerősíti, részben módosítja az idevágó kutatások eddigi eredményeit a felekezeti eltcsoportok szakmai térfoglalásának sajátosságairól, illetve a közöttük így kialakuló egyenlőtlenségekről. Az utóbbiak elsősorban, mint legtöbbször a honi művelt elitök történetében a zsidó és nemzsidó diákságot állítják egymással szembe. Fontos ezenkívül az evangélikusok sajátosan eltérő szakmai útja a többi protestáns és a római katolikusokkal szemben. A görög rítusú diákság is egyedi – általában csekély – arányban vesz részt a felsőoktatásban, de pályaválasztásában is erősen elkülönül a többiektől. A fenti különbségek elhelyezhetők egy empirikusan konstruált modernizációs skálán, melyben például a teológusok súlya egyik fontos mérőszáma a modernizációs skálán való elhelyezkedésnek, éppúgy mint az orvosi fakultás vagy a műegyetemi tanulmányok gyakorisága.	
The title and abstract of the lecture in English	
<i>Denomination specific trends of the study choices in Hungarian elite training during the Dualist period.</i>	
Statistics of the student body in higher education of the Dualist period – 1873-1913 – broken down by denominations offer insights into the historical patterns of study choices liable to differ vastly among denominational clusters. The sociological examination of such data gives clues about the changing strategies of educational mobility or self-reproduction in student population of different religious commitment. Such analyses corroborate in part, but also modify often significantly several recently achieved research results concerning specificities of the groups present as to their occupation of the given professional spaces and the inter-religious inequalities generated thereby. The main inequalities along these terms oppose Jews	

and the rest of the student population, like elsewhere in the field of Hungarian higher education. There is an important difference though between study choices of Roman Catholics and Protestants, especially Lutherans, the latter taking a position of their own even as compared to other Protestants. Students of the Greek ritual differ from all others both by their relative rarity and their study choices. These denominational inequalities can be listed on a scale of modernity as against traditional choices by taking the proportions of students in theology opposed to those in Medicine or the Technical University.

KARSAI LÁSZLÓ	
Legfontosabb tudományos címe(i)	DSc
Intézményi kötődés(ek):	Szegedi Tudományegyetem, SZTE / Szeged
Beosztás, alkalmazás:	professor emeritus
Előadás (tervezett) címe:	Clemens August von Galen és a holokauszt
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	nácik; eutanázia; ellenállás
Az előadás összefoglalója	
<p>Clemens August von Galen (1878-1946) Münster r. k. püspöke, majd érseke a nácik hatalomra kerülése után még felesküdt a hitleri rendszerre, őszinte nacionalistaként 1936-ban megáldotta a Rajna-vidéket remilitarizáló csapatokat és a Führert. A II. világháború elején még tartott hazafias lelkesedése, ám figyelmeztette a katonákat, óvakodjanak a bosszútól, ne öljék meg a túszoikat és a hadifoglyokat. XI. majd XII. Pius pápa támogatásával már kezdettől fogva szembeszállt a nácik fajelméletével, bírálta pl. Alfred Rosenberget, keresztényellenes hazugságait templomi szószékéről is leleplezte. 1941 nyarán az eutanázia-programot elítélő prédikációit illegálisan terjesztett röplapok tették országszerte ismertté. Fellépésének komoly szerepe volt abban, hogy a program végrehajtását időlegesen felfüggesztették. Himmler von Galen letartóztatását, Bormann a kivégzését javasolta, Hitler óvatosabb volt, de megfogadta, hogy a háború végén a püspök majd elnyeri méltó büntetését. Von Galen csak 1944 júliusában, a Hitler elleni merénylet után tartóztatták le, a sachsenhauseni lágerből szabadították ki.</p>	
The title and abstract of the lecture in English	
<p>Clemens August von Galen (1878-1946) Münster's Roman Catholic bishop after the Nazi's takeover attested the new regime. He was a sincere nationalist, blessed the Wehrmacht-soldiers and their Führer in 1936 when they remilitarized the Rhineland. At the beginning of WWII. he remained a soulful nationalist, but warned the soldiers not to kill the POWs and hostages, and stay away from vengeance. With the support of pope Pius XI. and Pius XII. he consistently criticized the race-theories of the Nazis, unveiled the anti-Christian lies of Alfred Rosenberg. In August 1941 von Galen became famous after the illegal distribution leaflets containing his sermons unequivocally condemning the Euthanasia-program. His countenance had great impact: Hitler had to temporary suspending of this mass-murderous program. Himmler proposed his arrestation, Bormann his execution, Hitler vowed that at the end of the war von Galen will be punished worthily. Von Galen was arrested in July 1944, after the assassination attempt against Hitler, and was liberated from the Sachsenhausen camp in the Spring of 1945.</p>	

KISS ENDRE	
Legfontosabb tudományos címe(i)	DSc, egyetemi tanár

Intézményi kötődés(ek):	ELTE, OR-ZSE / Budapest, Budapest
Beosztás, alkalmazás:	professzor emerítus
Előadás (tervezett) címe:	A Hegel-Mendelssohn.vizony különféle perspektívái
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	zsidó vallás; Mendelssohn; vallási igazság

Az előadás összefoglalója

A vallás-értelmezésben működő világvallás-felfogás segít értelmezni Hegel érett filozófiájának számos vonását is. Hegel „bizalmas”, ha éppen nem egyenesen „intim” viszonyának gyökerei is ebben a vallás-felfogásban rejlenek. Hegel egyenesen a világfilozófia és a világtörténelem „intimusa”-ként lép fel, előszeretettel beszél a filozófia nevében (vagy a gondolkodás képviselőjében), s innentől már a lóra ült Világszellem képzelete valóban már csak egy lépés.

Mendelssohn *Jerusalem (Jerusalem or On the Religious Power and Judaism, Berlin, 1783)* c. művében a zsidó vallás a kereszténység alternatívájaként lép fel, részben a felvilágosodással szembeállítva is. Ez a felfogás alapvetően segít a fiatal Hegel-kereszténység-felfogásának kialakulásában. Hegel azonban megváltoztatja Mendelssohn alapkoncepcióját, Mendelssohn hermeneutikai alapvetése háttérbe szorul, a zsidó vallás előnyös vonásaként jelenik meg, hogy nem fogalmaz meg örök igazságokat, amíg Mendelssohn elsősorban azt állítja középpontba, hogy nincsenek örök igazságok a zsidó vallásban abban az értelemben, hogy a képviselt igazságok nem teszik lehetetlenné a zsidók másokkal való szervezett együttélését az államban.

The title and abstract of the lecture in English

Different perspectives on Hegel Mendelssohn-Relationship

In the most relevant context, a former station of the Hegel-Mendelssohn's relationship may also shed light on the crossroads of the philosophy. The conception of the religions already as "World Religions" in the young Hegel helps to explain a very Hegelian-like train of the later philosophy. Hegel's confidential, if not exactly "intimate" relation to the history of the world finds here one of its sources. Hegel appears in this intimate proximity - completely unexpected - as an *intimus of the history of the world* (which often speaks almost literally "in the name of the philosophy" or "of the thought"), appears for the Napoleon *Bonaparte* for example as "the spirit of the world on horseback".

The Jewish religion deeply philosophically represented in Mendelssohn's *Jerusalem (Jerusalem or On the Religious Power and Judaism, Berlin, 1783)* does not serve only as the basis of a comparison with the Christianity in the double field the broad currents of the *Enlightenment* and of the ever-emerging possible problems of legitimation of the *religion*. That descriptive examination of the Judaism, worked out in this comparison, provides Hegel also a clearly new, not yet thematized interpretation of the Christianity itself. Hegel changes Mendelssohn's conception. Mendelssohn's hermeneutic framework disappears almost completely, in which the debate with the religion of law is linked in the context of the latest problems of emancipation. According to Hegel, Mendelssohn regards as a great result of the Jewish religion, that there are no eternal truths in it, while Mendelssohn himself really thinks, that there are no eternal truths in the Jewish religion in the sense that the truths do not make impossible the cohabitation of the Jews with others in a state itself in the course of a process of emancipation.

KUN ISTVÁN	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődések(ek):	WJLF / Budapest

Beosztás, alkalmazás:	főiskolai tanár
Előadás (tervezett) címe:	A zsidó-keresztény megbékélés néhány problémájáról
Előadás alcíme:	Érdekek, tévhitek, rágalmak
Az előadás tárgyszavai:	istengyilkosság; antijudaizmus; megbékélés
Az előadás összefoglalója	
<p>Iványi Gábor hirdeti és gyakorolja a zsidó-keresztény testvériség eszméjét. Ezzel egy kétezer éves konfliktust kíván enyhíteni, amely ezidáig meghatározhatatlan számú, de mindenképp sokmillió áldozatot követelt, akiknek szinte mindegyike zsidó volt. A konfliktus alapja a korai kereszténység időszakában megfogalmazott istengyilkossági vád, amellyel utólag bármilyen, a zsidókkal szemben elkövetett atrocitást formálisan igazolni lehetett. A II. vatikáni zsinaton 50 évvel ezelőtt XXIII. János pápa már keresztülvitte a vád vallásjogi érvénytelenítését, majd 40 évvel később, századunk első évtizedében, XVI. Benedek pápa egy terjedelmes elemzésben kimutatta a vád teológiai képtelenségét. A két pápai állásfoglalás azonban nagyon kevésbé ment át a keresztény egyházak hétköznapi gyakorlatába. A holokauszt után a nyílt antiszemita vállalhatatlanná vált, tovább folyik azonban a kódolt antiszemita kommunikáció, ami ellen az esetek többségében nem lép fel a keresztény klérus. Ennek okait keresi az előadás. Érthető a félelem a hitelvesztéstől a kétezer éve hirdetett nézetek feladása nyomán, de ugyanígy a zsidók kiesése az egyetemes közös ellenség státuszából egy fontos kohéziós erőt szüntet meg, ami pedig veszélyeztetheti a nyáj integritását.</p>	

L. JUHÁSZ ILONA	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődések(ek):	Fórum Intézet – Etnológiai Központ / Komárom
Beosztás, alkalmazás:	
Előadás (tervezett) címe:	„Hála Istennek, a zsidók megkeresztelése már nem jelent különösebb gondot...”
Előadás alcíme:	Egy zsidó közösség nyomainak eltüntetése
Az előadás tárgyszavai:	egyházak; antiszemitaizmus; pártus herceg
Az előadás összefoglalója	
<p>Az előadás Vízváry László rosznyói református lelkésznek az 1944. szeptember elején a Rozsnyói Híradóban megjelent antiszemita írását elemzi, párhuzamot vonva a mával, elősorban a lelkész Jézus pártus herceg voltával kapcsolatban kifejtett gondolatait illetően. Az előadás második része bemutatja, hogyan tüntette el a kommunista hatalom a rosznyói zsidók utolsó nyomait is az izraelita temető felszámolásával az 1970-es években. A második világháborút jó állapotban átvészelt zsinagógát már korábban lebontották, előtte különböző célokra használták, többek között raktár is volt egy ideig. A több száz sírhelyet számláló temetőből (ugyancsak épségben átvészelte a második világháborút) a sírkövek nagy részét elszállították, s ezeket vagy újrahasznosították, de zömüknek egyszerűen nyoma veszett. Csupán néhány halott exhumálására került sor, így ma a parkosított területen átsétálók sírok fölött járnak. A z egykori temető helyén+ egy emléktábla sem hirdeti, hogy ezen a területen volt egykor a rosznyói zsidóság utolsó nyughelye.</p>	

MOLNÁR JUDIT	
Legfontosabb tudományos címe(i)	CSc
Intézményi kötődés(ek):	Szegedi Tudományegyetem, SZTE / Szeged

Beosztás, alkalmazás:	egyetemi docens
Előadás (tervezett) címe:	„Feleségem írása”
Előadás alcíme:	A szegedi zsidók sorsa a Liebmann család történetén keresztül
Az előadás tárgyszavai:	Szeged – Strasshof; Liebmann Béla; deportálás
Az előadás összefoglalója	
<p>1944-ben Magyarországról közel 440 ezer embert deportáltak. Szegedről három vonatot indítottak majd 9000 fővel. A szerencsésebbeket nem Auschwitzba, hanem Strasshofba irányították. Számok és helyszínek. Mögöttük emberi sorsok. Liebmann Béla Szeged fotóművésze volt. Többek közt Móra Ferenc, Szent-Györgyi Albert, Löw Immanuel néznek ránk képeiről. De neki köszönhetünk több munkaszolgálatos fotót, Szegedet megszálló német felvonuló egységről és a szegedi zsinagógában felhalmozott zsidó értékekről készült sorozatfelvételt is. Az egyik Velencében készült díjnyertes képének hátlapján a cím: „Venice – Viharos eső után”. Majd mellette: „Feleségem írása”. Liebmann Bélát munkaszolgálatra hívták be, túlélte a háborút. Felesége, Szenka és tíz éves kislánya, Flórika (ahogy becézte őket) a „szerencsés” strasshofi deportáltak közé került. A felszabadulás után 1945-ben vidáman indultak haza. Szerencsétlenségükre azonban menekülő SS egységgel találkoztak, akik az út mentén sorba állították és lemészárolták őket. Előadásomban a Liebmann család sorsán keresztül mutatom be a szegedi deportálás történetét.</p>	
The title and abstract of the lecture in English	
<p>„The Handwriting of My Wife”. The Fate of the Jews of Szeged as Reflected through the History of the Liebmann-family</p> <p>In 1944 some 440,000 Jews were deported. From Szeged three trains with approx. 9000 souls were sent. The fortunate ones arrived to Strasshof not to Auschwitz. Béla Liebmann was a famous photographer of Szeged. We know his portraits of Ferenc Móra, Albert Szent-Györgyi, Immanuel Löw. He made photos about forced laborers, the German soldiers marching into Szeged, and about the belongings of the Jews amassed in the synagogue of Szeged. One of his award-winning photos has a short inscription on its back-side: „Venice – after a storm”. Next to it: “The handwriting of my wife.” Béla Liebmann was drafted as forced laborer, survived the Holocaust. His wife, Szenka and his 10 years old daughter, Flórika were among the “fortunate” Strasshof-deportees. After their liberation while they were going home happily, met a flying SS-unit, whose members massacred them. In my intervention I will present the history of the Szeged-deportation through the fate of the Liebmann-family.</p>	

NOSZKAI GÁBOR	
Legfontosabb tudományos címe(i)	ELTE ÁJTK jogi diploma, dr.
Intézményi kötődések(ek):	Bibó István Szellemi Műhely / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	Jogász
Előadás (tervezett) címe:	Beszélő életút
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	hit; döntés; szabadság
Az előadás összefoglalója	
<p>Iványi Gábor életútját megismerve ez a három fogalom emelkedik ki az életrajzi adatok, események és cselekmények tengeréből.</p> <p>A családi indíttatás: hívő családba születni, egy ateista államban, ahol a hatalom gyakorlásának módját proletár diktatúraként, a kizárólagos ideológiát marxizmus-leninizmusként írták elő hívők és nem hívők számára egyaránt. Szellemi közege kezdettől</p>	

konfliktusokkal és küzdelemmel teljes életet előlegezett, egy - akkor erről még mit sem sejtő - újszülött számára.

Élete diákéveitől kezdve bővelkedett a hitvalló helyzetekben. Ezeket középiskolásként, teológus hallgatóként, segédlelkészként, hitoktatóként, szabad ég alatt miséző gyülekezeti előljáróként azonos következetességgel élte - és éli a mai napig is.

A 70-es évek különös társaságba sodorta, hiszen a demokratikus ellenzéknek nem volt hierarchiája, vagy struktúrája, a közösséget különböző, ám emberi méltóságukat azonosan sértő személyes tapasztalataik képezték.

Az egyenlő emberi méltóság közös és – elszenvedői által elfogadhatatlan – sérelme vezetett a Beszélő körének megalakulásához. A szamizdat kiadvány körének létrejötte bizonyította, hogy egymástól nagyon különböző világképű emberek is vallhatnak és vállalhatnak egymáshoz nagyon hasonló, sőt: azonos elveket.

Iványi Gábor közéleti pályája bizonyítja azt is, hogy a múltkony tisztségek betöltésénél jóval nagyobb jelentősége van a képviselő tartalmának: bármely hátrányos megkülönböztetést elszenvedők melletti kiállásnak, legyenek azok szegények, romák, hitük miatt diszkrimináltak, vagy mint legutóbb színész- és filmművészeti tanulmányaikat megszakítani kénytelen hallgatók.

Szabó Zoltán szerint a demokrácia akkor nyeri el tartalmát, amikor életformává válik. Iványi Gábor bevallása szerint számára az egész ellenzékiesség volt életforma. Akik ismerik, tapasztalhatják, hogy ez a múlt nem múlt el...

PRANCZ ZOLTÁN

Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődések:	Sola Scriptura Teológiai Főiskola, Biatorbágy
Beosztás, alkalmazás:	tanszékvezető főiskolai tanár
Előadás (tervezett) címe:	Nietzsche és az erős keresztény ember
Előadás alcíme:	„A pislogó gyertyabél” is idővel világosságot és meleget adó lánggá erősödhet.
Az előadás tárgyszavai:	kereszténységkritika; bibliai hitvédelem

Az előadás összefoglalója

Nietzsche, a kereszténység közismerten elszánt kritikusa, a gyengéknek (az „aljanépnek”) a kiválók elleni, a morálban véghezvitt lázadásából eredezteti a kereszténységet. Érvelése szerint ez a lázadás aláásta az eredeti, autentikus etikai értékrendet, az erő helyett a gyengeséget, a kiválóság helyett a közepszerűséget, az aktivitás helyett a passzivitást, az élet szeretete helyett a „túlvilág” igenlését téve meg követendő erkölcsi értéké.

Kétségtelen – a tárgyilagosságra törekvő keresztény sem tagadhatja –, hogy Nietzsche kereszténységkritikája több szempontból jogos (gondolhatunk itt például a kereszténység alapítója szemszögéből is – sőt, legfőképpen az Ő szemszögéből – dicstelen egyháztörténeti fejezetekre). Mindenestől azonban mégsem fogadható el Nietzsche kritikája. Előadásomban a Biblia fényében – de napi aktualitásokkal is áthallást keresve – szeretnék néhány szempontot felvillantani arra nézve, hogy noha a hiteles kereszténység felkarolja a gyengéket, az elesetteket, éppen nem a gyengeségben és elesettségben való megmaradás programját kínálja számukra, hanem a kibontakozás, az önmagukat felülmúlás, ha úgy tetszik, az „emberfeletti ember” perspektíváját tárja eléjük.

SCHÖNER ALFRÉD

Legfontosabb tudományos	PhD, egyetemi tanár
-------------------------	---------------------

címe(i)	
Intézményi kötődések:	OR-ZSE / Lipótváros-Újlipótváros / Budapest / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	rector emeritus, főrabbi
Előadás (tervezett) címe:	Adalékok a „Harminchat igaz ember” legendájának motívumtörténetéhez
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	igaz ember; cáddik; világ alapja
Az előadás összefoglalója	
<p>A zsidó hagyomány szerint, minden nemzedékben találtak 36 igaz embert, aki miatt fennmarad a világ. A jiddis nyelvben az elnevezésük: <i>Lámed Vávnyik</i>.</p> <p>Az igaz ember gondolata - tudományosan alátámasztott forrásirodalom nem áll rendelkezésre – már a <i>T'nach</i> irodalmában megfogalmazódik, például Szodoma és Gomora történetében. Ábrahám meg akarja menteni a két várost, azzal a feltétellel, ha meghatározott számú <i>cáddikot</i>, azaz igaz embert talál ott. A fogalom megismétlődik <i>Mislé</i> azaz Példabeszédek könyvében, a 10. fejezet 25. versében, ahol szó szerint a következő áll: „Az igaz ember a világ alapja...”</p> <p>Ez az egyik alapmondat, amelyből a legenda kifejlődik. Talmudi asszociációkban e megfogalmazás úgy értelmezendő, hogy mintegy 30-45 igaz ember volt, van, illetve lesz a világban.</p>	

SCHWEITZER GÁBOR	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD, egyetemi tanár
Intézményi kötődések:	NKE / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	
Előadás (tervezett) címe:	A „zsidóbérenc”. Molnár Kálmán közjogász-professzor portréja
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	antiszemitizmus; katolicizmus; jogrend; zsidótörvény
Az előadás összefoglalója	
<p>Molnár Kálmán (1881-1961) a polgári alkotmányjog-tudomány legismertebb képviselői közé tartozott. Közel fél évszázadig tartó tudományos pályafutása során az Egri Érseki Joglyceum (1907-1925), a pécsi Erzsébet Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Kara (1926-1946), végül a Pázmány Péter Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Kara (1946-1948) magyar közjogi tanszékén oktatott. Az alkotmányjog területeit érintő munkássága elismeréseként az MTA 1942-ben levelező tagjává választotta. Az 1930-as években felerősödő antiszemitizmus ellen a korábbi előítéletein felülemelkedő Molnár Kálmán következetesen emelte fel a szavát. Rendíthetetlen katolicizmusa, meggyőződéses legitimizmusa egyaránt állította szembe a totalitárius eszmékkel és rendszerekkel. Szilárd közjogi meggyőződése ahhoz is kellő erkölcsi tartást adott számára, hogy a sajtó nyilvánossága előtt is tiltakozzon a jogrend tartópilléreinek tekintett jogegyenlőség elvét felrúgó jogfosztó zsidótörvények meghozatala ellen.</p>	

VEREBICS PETRA	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődés(ek):	WJLF, MET / Budapest / Budapest

Beosztás, alkalmazás:	egyetemi docens, lelkész
Előadás (tervezett) címe:	„Tegyetc tóruént à begénec, es az áruánac: à nyomorultat es à begēt megmētfétec” (Zsolt 82,2 – Heltai-Biblia)
Előadás alcíme:	A „szegénység” és „elnyomás” héber kifejezéseinek fordítása a Zsoltárok könyvének első magyar fordításaiban
Az előadás tárgyszavai:	szegénység; Héber Biblia; fordítás
Az előadás összefoglalója	
<p>A Zsoltárok könyvében számos helyen hangsúlyosan jelennek meg a szegények, elnyomottak, árvák, özvegyek, idegenek. Előadásomban mindenekelőtt arra a kérdésre keresem a választ, hogy az első magyar bibliafordítások (Keszthelyi Kódex – 1522; Bencédi Székely István – 1548; Heltai Gáspár – 1560; Károli Gáspár – 1590; Bogáti Fazekas Miklós – 1580–1590; Káldi György – 1606; Szenczi Molnár Albert – 1607; Péchi Simon – 1626) mely magyar szavakkal adták vissza a héber kifejezéseket, és emögött milyen teológiai – vagy egyéb – megfontolások állhattak. Az előadás azt a kérdést is szem előtt tartja, hogy a fordítók mely héber, görög vagy latin nyelvű forrásokat használták, illetve hogy a korabeli Európa virtuális hálózatába illeszkedve milyen kapcsolatban álltak egymással és más (elsősorban német) nyelvű Biblia-fordításokkal.</p>	
The title and abstract of the lecture in English	
<p><i>„Tegyetc tóruént à begénec, es az áruánac: à nyomorultat es à begēt megmētfétec” (Ps 82,2 – Heltai-Bible) / The translation of the phrases related to poverty and repression in the earliest Hungarian translations of the Book of Psalms</i></p> <p>The impoverished, the repressed, the orphans, the widows, and the foreigners are multiply present in the Book of Psalms. In my talk, I will investigate how the earliest Hungarian versions translated the respective phrases of the Psalms and what kind of theological or other concepts lay behind their choices. The Hebrew, Greek or Latin translations that have been consulted by the Hungarian translators, and their intellectual network, including the relations to each other and to non-Hungarian (esp. German) translators of the Hebrew Bible, will be also explored.</p>	

ZALATNAY ISTVÁN	
Legfontosabb tudományos címe(i)	PhD
Intézményi kötődés(ek):	KRE BTK, Erdélyi Gyülekezet / Budapest
Beosztás, alkalmazás:	egyetemi docens
Előadás (tervezett) címe:	Van-e még jelentése a „kereszténység” szónak?
Előadás alcíme:	
Az előadás tárgyszavai:	kereszténység; fogalomtisztázás; sokféleség
Az előadás összefoglalója	
<p>Az előadás arra a kérdésre keresi a választ, hogy miképpen használható értelmesen a kereszténység fogalma tekintettel annak roppant eltérő irányzataira.</p> <p>A kiindulópont előadónak egy korábbi, hasonló helyzetben tartott előadása. („Hasonlón” értve azt, hogy a liturgiai tradicionalizmus híveként a kereszténységnek attól meglehetősen távol álló irányzatával szimpatizálók körében beszélt.) Annak az előadásnak alapvető megállapítása volt, hogy minden keresztény felfogás számára legitimálhatatlan lenne annak elfogadása, hogy nincs semmilyen lényegi közösség.</p> <p>A kérdés elemzése során egy teológiai és egy filozófia jellegű felvetés fogalmazódik meg. A teológiai felvetés kapcsolódik előadónak egy Iványi Gáborhoz kapcsolódó személyes</p>	

élményéhez. A kérdés itt az, hogy nem minden keresztény felfogás számára alapadottság, illetve feladat-e az, hogy a bibliai történetek olyan mintatörténetekként funkcionáljanak, amelyek meghatározzák azt, ahogy a keresztények életeseményeiket értelmezik, „dekódolják”, és amelynek megfelelően igyekeznek döntéseket hozni.

A kaocsolódo filozófiai felvetés arra keresi a választ, hogy a „fogalom” fogalmának két alapvető felfogásából melyik és milyen módon érvényes inkább a kereszténység fogalmára. (Tehát a klasszikus, azonos fogalmi jegyek meglétére alapozó vagy inkább ún. family-resemblance típusú-e.)